

אלה פרק ה'

פרק ג' פס' יח' : ה' מבטיח למשה ש-

הציווי של ה' "...{יח} וְשָׁמְעוּ לְקוֹלִי וּבָאתָ אִתָּהּ וְזָכַנִי יִשְׂרָאֵל אֶל מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְאַמְרָתָם אֵלָיו ה' אֱלֹהֵי הָעֶבְרִיִּים נִקְרָה עָלֵינוּ וְעַתָּה נִלְכָּה נָא דֶּרֶךְ שְׁלִשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְכָּקָה לָהּ אֱלֹהֵינוּ"

פרק ה'

הביצוע של משה ואהרן-(א) אחר באו מִשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל פְּרֹעֶה כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁלַח אֶת עַמִּי וְיִחְגְּזוּ לִי בַּמִּדְבָּר:

{ב} וַיֹּאמֶר פְּרֹעֶה מִי ה' אֲשֶׁר אֲשַׁמְעַ בְּקוֹלִי לְשַׁלַּח אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא יִדְעָתִי אֶת ה' וְגַם אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלַּח:

1. א. איזו שאלה מתעוררת לאור קריאת פרק ג' פס' יח ופס' א' בפרקנו ? (שימו לב למילים המודגשות)

ב. קראו את דברי רש"י הבאים והשיבו

ואחר באו משה ואהרן וגו- אבל הזקנים נשמטו אחד אחד מאחר משה ואהרן עד שנשמטו כולם קודם שהגיעו לפלטין(לארמון) לפי שיראו ללכת (ש"ר) ובסיני (ובמעמד הר סיני נפרע להם (העניש אותם) ונגש משה לבדו אל ה' והם לא יגשו החזירם לאחוריהם

כיצד עונה על שאלה זו רש"י לפרק ה' פס' א' ד"ה : " ואחר באו משה ואהרן " ?

(א) אחר באו מִשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל פְּרֹעֶה כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁלַח אֶת עַמִּי וְיִחְגְּזוּ לִי בַּמִּדְבָּר:

{ג} וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי הָעֶבְרִיִּים נִקְרָא עָלֵינוּ נִלְכָּה נָא דֶּרֶךְ שְׁלִשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְכָּקָה לָהּ אֱלֹהֵינוּ פֶּן יִפְגְּעֵנוּ בְּדַבָּר אוֹ בְּחֶרֶב:

{ד} וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לֵמָּה מִשֶׁה וְאַהֲרֹן תִּפְרִיעוּ אֶת הָעָם מִמַּעַשְׂוֵי לָכֵן לֹסְבִלְתֵּיכֶם:

{ה} וַיֹּאמֶר פְּרֹעֶה הֵן רַבִּים עִמָּה עִם הָאָרֶץ וְהַשְׁבַּתָם אִתָּם מִסִּבְלָתָם:

2. א. משה ואהרן באים בפני פרעה ומבקשים רשות ללכת למדבר לזבוח לאלוהים בתחילה הם פונים אל פרעה בלשון קשה באומרים (א) -

לאחר שהם רואים כי דבריהם גוררים תגובה קשה מפרעה הם משנים את סגנון דיבורם ומדברים בלשון רכה באומרים (ג) _

ב. ניתן ללמוד מכך כי שיח אפקטיבי(יעיל) הוא שיח ...

3. כתוצאה מפגישת משה ואהרן עם פרעה, פרעה כועס ומצווה :
פרק ה', פס' ז לא תאספון לתת **תבן** לעם **הלבנ** הלבנים בתמול שלשם הם ילכו וקששו להם תבן :
 ח ואת מתכנת הלבנים אשר הם עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא תגרעו מקמו...
 ט תקבד העבדה על-האנשים ויעשו-בה **נאל-ישעו** בדברי-שקר :

א. במה הכביד פרעה את העבודה על העם?

ב. מהי מטרת פרעה בהכבדת העבודה?

4. הנוגשים והשוטרים

רש"י לפרק ה' פסוק ו:

הנגשים -

מצריים היו, והשוטרים היו ישראלים, הנוגש ממונה על כמה שוטרים, והשוטר ממונה לרדות בעושי

המלאכה:

א. מי היו הנוגשים ומי היו השוטרים?

ב. מהו תפקידם?

ג. עם אלו קשיים התמודדו השוטרים? עם אלו דילמות התמודדו?

ד. צפו בסרטונים הבאים על "יודנרט" בימי השואה והשיבו על השאלות הנלוות

[סרטון א'](#)

עם אלו דילמות התמודדו היודנרט?

מהם הגישות השונות של ניצולי השואה ביחס ליודנרט?

מה הרגשתם כשצפיתם בעדויות?

מה דעתכם על פועלם של היודנרט?

5. **וַיָּבֹאוּ שְׁטָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-שָׁמוּ עֲלֵהֶם נֹגְשֵׁי פְרִיעָה לֵאמֹר מִדּוּעַ לֹא כָלִיתֶם חֻקֵּם לִלְבֹּן כְּתָמוּל שְׁלִשָּׁם גַּם-תָּמוּל גַּם-הַיּוֹם :** (פרק ה', פסוק יד)

רש"י לפרק ה' פסוק יד:

ויבאו שטרי בני ישראל -

השוטרים ישראלים היו וחסים על חבריהם מלדחקם, וכשהיו משלימים הלבנים לנוגשים שהם מצריים, והיה חסר מן הסכום, היו מלקין אותם על שלא דחקו את עושי המלאכה...

בחמה ליבוביץ':

...הארגון מתוכנן כך שתהיה שנאת האחים מתלקחת ביניהם... העצה השטנית ברורה. העושה בחומר ובלבנים ואינו יכול לגמור את מכסתו וכורע עול העבודה, אינו רואה את פרעה, שריו ועבדיו, אפילו לא את הנוגש הקטן. את מי הוא רואה? מי הוא הבא לדרוש את מכסת הלבנים? הוא רואה את אחיו השוטר הממונה עליו. ההוא, השוטר העברי, עליו המלאכה לנוגש באחיו, בעושי המלאכה, עליו ללחוץ עליהם ולדרוש את מתכנת הלבנים.... האם לא תהיה עתה שנאת איש ברעהו? לא על המצרים יתקוממו העבדים, כי אם על אחיהם אשר בתוקף הארגון נהפכו למשעבדיהם.

אבל הטכסיס הזה - הידוע לנו יפה יפה - לא הצליח... במקום להכות - קיבלו עליהם מכות...

א. מה רצה פרעה להשיג באמצעות שימוש בשוטרים?

ב. האם הצליח פרעה בכוונתו ביחס לשוטרים?